

Laidiens: 22.08.2014., Nr. 165

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/165.5

Ministru kabineta noteikumi Nr.471

Rīgā 2014.gada 12.augustā (prot. Nr.43 44.§)

Parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmu drošības un tehniskās prasības

Izdoti saskaņā ar likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" 22.panta piekto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. drošības un tehniskās prasības parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai, lai nodrošinātu uzticamu un drošu parakstu vākšanu, izmantojot vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu www.latvija.lv (turpmāk – portāls) un citas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas;

1.2. institūciju, kura izvērtē parakstu vākšanai izmantotās tiešsaistes sistēmas atbilstību šiem noteikumiem.

2. Lai nodrošinātu parakstu vākšanu elektroniski, izmantojot portālu, tiek izveidota parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma (turpmāk – portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma). Sistēmas pārzinis ir Centrālā vēlēšanu komisija (turpmāk – komisija) un turētājs – Valsts reģionālās attīstības aģentūra (turpmāk – aģentūra). Portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma sastāv no šādām daļām:

2.1. parakstu vākšanas elektroniskā pakalpojuma (turpmāk – e-pakalpojums);

2.2. datu glabāšanas un parakstu pārbaudes sistēmas;

2.3. integrācijas saskarnes savākto parakstu saņemšanai no portāla un citām tiešsaistes sistēmām;

2.4. publiskas tīmekļa saskarnes ar informāciju par aktuālajām parakstu vākšanas iniciatīvām.

3. Parakstu vākšanu var organizēt, izmantojot privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmu, ja informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija (turpmāk – sertificējošā institūcija) ir izsniegusi atbilstības sertifikātu, kas apliecina, ka privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma atbilst šo noteikumu drošības un tehnisko parametru prasībām.

4. Persona, kas organizē un vada portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas darbību, ir atbildīga par tās korektu izveidi, ieviešanu, uzturēšanu, izmantošanu, izmaiņu veikšanu un likvidēšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām.

5. Šo noteikumu prasības neattiecas uz iekārtām, kuras fiziskā persona izmanto parakstu iesniegšanai.

6. Informāciju par portāla elektroniski identificētu fizisku personu, kura parakstīšanās dienā atbilst likumā "Par tautas nobalsošanu, likuma ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" noteiktajām prasībām (turpmāk – vēlēšanu tiesības), portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai no Iedzīvotāju reģistra sniedz Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, izmantojot tīmekļa pakalpi. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir tīmekļa pakalpes pārzinis un turētājs.

7. Aģentūra un komisija sadarbojas ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi par tīmekļa pakalpes izmantošanu saskaņā ar šiem noteikumiem un aģentūras apstiprinātajām vadlinijām par valsts informāciju sistēmu savietotāja izmantošanu, neslēdzot savstarpēju vienošanos.

II. Portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas drošības prasības

8. Portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma atbilst normatīvajiem aktiem par informācijas sistēmu vispārējās drošības prasībām, kā arī šo noteikumu prasībām.

9. Aģentūra ikgadējā Valsts informācijas sistēmas drošības audita ietvaros veic portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas auditu atbilstoši šo noteikumu prasībām.

10. Privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas darbībai tiek izvirzītas šādas prasības:

10.1. datu apstrādi nodrošina atbilstoši normatīvajiem aktiem par fizisko personu datu aizsardzību;

10.2. informācijas sistēmu drošības un organizatorisko pārvaldību nodrošina saskaņā ar Latvijas nacionālo standartu LVS: ISO/IEC 27001:2014 L "Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas. Prasības";

10.3. nodrošina vismaz šādu dokumentu sagatavošanu un apstiprināšanu:

10.3.1. risku novērtējums un akceptēto risku saraksts;

10.3.2. informācijas sistēmu drošības politika un noteikumi;

10.4. nodrošina organizatoriskos līdzekļus, lai saņemtu informāciju par jauniem draudiem un drošības uzlabojumiem, kā arī aprakstu (procedūru) par šādas informācijas saņemšanu;

10.5. saskaņā ar šo noteikumu 10.3.1. apakšpunktu veic drošības kontroles vismaz šādās jomās:

10.5.1. riska novērtējums;

10.5.2. fiziskā un vides drošība;

10.5.3. cilvēkresursu drošība;

10.5.4. saziņas un operāciju pārvaldība;

10.5.5. standarta piekļuves kontroļu pārvaldība;

10.5.6. informācijas sistēmu iegāde, izveidošana, uzturēšana un likvidēšana;

10.5.7. informācijas drošības starpgadījumu un pakalpojumu nepārtrauktības pārvaldība;

10.5.8. pasākumi, kas veicami, lai labotu un mazinātu informācijas sistēmu ievainojamību, kuras dēļ varētu notikt apstrādāto datu iznīcināšana, nejauša nozaudēšana, izmaiņšana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem;

10.5.9. atbilstība normatīvo aktu prasībām;

10.5.10. datortīklu drošība.

11. Lai parakstu vākšanu organizētu elektroniski, izmantojot privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmu, persona, kura minēta šo noteikumu 4. punktā, iesniedz sertificējošajā institūcijā iesniegumu privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas atbilstības sertifikāta saņemšanai, kā arī šādu informāciju, ja tā pēdējo 12 mēnešu laikā nav sniegta:

11.1. ziņas par iesniedzēju (juridiskai personai – nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, kontakttālruni un e-pasta adresi; fiziskai personai – vārdu, uzvārdu, deklarētās dzīvesvietas adresi, kontakttālruni un e-pasta adresi);

11.2. sistēmas tehniskā specifikācija, kas ietver vismaz:

11.2.1. datortīkla slēguma shēmu izmantojamajām iekārtām un serveriem;

11.2.2. serveru datu glabāšanas iekārtu un tīkla iekārtu sarakstu, norādot modeļu nosaukumus;

11.2.3. izmantojamās programmatūras sarakstu ar versijām;

11.2.4. iekārtu atrašanās vietas adresi;

11.3. sistēmas drošības politika, drošības un lietošanas noteikumi;

11.4. risku novērtējuma dokuments, kurā norāda:

11.4.1. sistēmas darbības jomu;

11.4.2. identificēto risku ietekmi uz sistēmas darbību, tai skaitā novērtējot risku iestāšanās varbūtību, materiālos un nemateriālos zaudējumus, ietekmi uz sistēmas pieejamību, datu konfidencialitāti;

11.4.3. ja notikuši informācijas sistēmu drošības pārkāpumi, papildus norāda:

11.4.3.1. pretpasākumus, lai novērstu šādus pārkāpumus;

11.4.3.2. aizsardzības līdzekļus, kas tiks izmantoti, ja pārkāpumi atkārtosies;

11.4.3.3. uzskaitītos nenovērstos riskus;

11.4.3.4. nepieciešamos uzlabojumus, kas norādīti prioritārā secībā;

11.5. tiešsaistes sistēmas pirmkods, kas ietver visu pirmkodu, kurš radīts vai mainīts, veidojot sistēmu vai tās komponentes, piemēram, lietojumus, kas var tikt darbināti uz galiekārtas;

11.6. iekšējā audita ziņojums, kurā izvērtēta privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas atbilstība šo noteikumu prasībām;

11.7. šo noteikumu 4. punktā minētās personas apliecinājums, ka privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma atbilst šiem noteikumiem;

11.8. servera vai serveru interneta protokola (turpmāk – IP) adrese vai adreses, no kurām privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma iesniegs parakstus, izmantojot šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto tīmekļa saskarni;

11.9. tīmekļa vietnes adrese (domēna vārds, Domēna nosaukuma sistēmas adrese vai adreses, IP adrese vai adreses), kurā tiks vākti paraksti.

12. Sertificējošā institūcija izskata šo noteikumu 11. punktā minēto iesniegumu un pievienoto informāciju un Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā un termiņā izsniedz atbilstības sertifikātu vai pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt atbilstības sertifikātu.

13. Ja tiek pieņemts lēmums par atbilstības sertifikāta izsniegšanu, sertificējošā institūcija par to informē šo noteikumu 4. punktā minēto personu, kā arī aģentūru un komisiju, norādot šo noteikumu 11.8. apakšpunktā minēto IP adresi vai adreses.

14. Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 13. punktā minētās informācijas saņemšanas piešķir privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai piekļuvi šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētajai tīmekļa saskarnei savāktu parakstu iesniegšanai.

15. Sertificējošajai institūcijai ir šādas tiesības:

15.1. veikt privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas drošības auditu vai pārbaudi, tai skaitā visa sistēmas dzīves cikla laikā veidotā vai mainītā pirmkoda pārbaudi;

15.2. pieņemt lēmumu par atbilstības sertifikāta anulēšanu, ja drošības audita vai pārbaudes laikā tiek konstatēts, ka privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma neatbilst šo noteikumu prasībām;

15.3. pieņemt lēmumu par atbilstības sertifikāta anulēšanu, neveicot drošības auditu vai pārbaudi, ja tiek konstatēta privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas neatbilstība šo noteikumu prasībām.

16. Šo noteikumu 15.2. un 15.3. apakšpunktā minēto lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

17. Ja pieņemts šo noteikumu 15.2. vai 15.3. apakšpunktā minētais lēmums, sertificējošā institūcija par to informē šo noteikumu 4. punktā minēto personu un komisiju, kā arī nosūta aģentūrai pieprasījumu bloķēt piekļuvi šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētajai tīmekļa saskarnei.

18. Privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas darbība ar šo noteikumu 15.2. vai 15.3. apakšpunktā minētā lēmuma pieņemšanas dienu tiek apturēta un tai tiek bloķēta piekļuve šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētajai saskarnei.

19. Ja portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmā ir noticis drošības incidents, persona, kas minēta šo noteikumu 4. punktā, nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā par to informē sertificējošo institūciju.

20. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas mērķis ir parakstu vākšana konkrētai iniciatīvai. Procesā iegūtos fizisko personu datus iznīcina saskaņā ar šo noteikumu 33. punktu.

21. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmā esošos datus, kas iegūti parakstu vākšanas laikā, kā arī šo noteikumu 56. punktā minēto informāciju glabā ne ilgāk par vienu gadu pēc komisijas lēmuma pieņemšanas par parakstu vākšanas rezultātiem. Šis nosacījums neattiecas uz sistēmas pirmkodu un fizisko personu datiem.

III. Tehniskās prasības portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai

22. Atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma parakstu vākšanai izmanto elektroniski parakstītu teksta datni UTF-8 kodējumā, kas satur tādu pašu informāciju kā

komisijas apstiprinātā parauga veidlapa.

23. Komisija nodrošina, ka šo noteikumu 22. punktā minētā datne tiek aizsargāta, izmantojot fiziskās aizsardzības metodes.

24. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas lietotāju saskarne tīmekļa vietnē, kurā tiek veikta parakstu vākšana, vai lietojumā, kas darbojas uz lietotāja iekārtas, nodrošina iespēju fiziskai personai parakstīties, izmantojot secīgas un vienkārši saprotamas darbības tīmekļa pārlūkā.

25. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma pirms datnes parakstīšanas viegli salasāmā veidā attēlo šo noteikumu 22. punktā minētās datnes saturu un informāciju par datnes parakstītāju.

26. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma nodrošina iespēju fiziskai personai šo noteikumu 22. punktā minēto datni parakstīt ar drošu elektronisko parakstu.

27. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma nodrošina aizsardzību pret automatizētu parakstu iesniegšanu.

28. Portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma nodrošina personai izvēles iespēju saņemt informāciju par savu dalību parakstu vākšanā, identificējoties savā portāla profilā.

29. Portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmā parakstīšanās tiesības tiek piešķirtas portāla elektroniski identificētai fiziskai personai pēc personas datu atbilstības pārbaudes Iedzīvotāju reģistrā, ja persona atbilst vēlēšanu tiesībām.

30. Privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma, izmantojot Iedzīvotāju reģistru, var veikt tikai to fizisko personu vēlēšanu tiesību pārbaudi, kuras sevi ir identificējušas privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmā. Pārbaudi veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un izdevumus, kas saistīti ar Iedzīvotāju reģistra tiešsaistes datu pārraides sistēmas tehniskā pieslēguma konfigurēšanu, sedz saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes noteikto maksas pakalpojumu cenrādi. Vēlēšanu tiesību pārbaudi Iedzīvotāju reģistrā veic bez maksas.

31. Lai savāktos parakstus tiešsaistē iesniegtu komisijai, portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma izmanto šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto tīmekļa saskarni.

32. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma pēc paraksta iesniegšanas šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajai sistēmai un šo noteikumu 44. punktā minētās pārbaudes veikšanas fiziskai personai attēlo informāciju par parakstu nosūtīšanas rezultātu.

33. E-pakalpojums un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma nodrošina, ka šo noteikumu 22. punktā minētā parakstītā datne, kas iesniegta, izmantojot šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto tīmekļa saskarni, tiek dzēsta, nesaglabājot fiziskās personas datus un parakstītās datnes, ja ir spēkā viens no šādiem nosacījumiem:

33.1. parakstītā datne ir veiksmīgi iesniegta;

33.2. iesniedzot parakstīto datni, ir notikusi kļūda, kas neizslēdz iespēju veiksmīgi iesniegt to pašu datni vēlāk, un fiziskā persona nav devusi piekrišanu mēģināt iesniegt datni atkārtoti;

33.3. iesniedzot parakstīto datni, ir notikusi kļūda, kas izslēdz iespēju iesniegt to pašu datni atkārtoti.

34. Portāla un privātpersonas parakstu vākšanas tiešsaistes sistēma, neveicot fiziskas personas identifikāciju, nodrošina šādas informācijas publisku pieejamību: